

[Atli Dam]

Men således skulle det ikke gå. Der kom et stort pres på landsstyret for at få en aktieombytning i stand mellem Finansieringsfonden af 1992 og Den Danske Bank, således at bankens ejerandel i datterbanken kom ned på 30 pct. Efter at dette var sket, viste det sig, at Finanstilsynet forøgede sine krav til hensættelser stærkt, måske specielt i den tidligere datterbank af Den Danske Bank.

Opfyldelsen af disse krav var efter aktieombytningen pludselig et ansvar, der påhvilede Finansieringsfonden, som landsstyret har en begrænset indflydelse på, og Lagtinget. Som nævnt har dette antaget et uhyggeligt stort omfang, der vil lægge beslag på stort set alle offentlige ressourcer en lang årrække fremover, og dette vil begrænse mulighederne for at aktivere færøsk økonomi igen.

Naturligvis kender jeg det meste af baggrunden for forhandlingerne, der førte til, at regeringen så stærkt arbejdede på at få aktieombytningen fremmet, og også de trusler, der forelå om, at den store eksportorganisation Føroya Fiskasøla, der stod for kreditformidling af ca. 500 mio. kr. til finansiering af færøsk eksport, ville blive droppet og dermed måtte likvideres, såfremt aktieombytningen ikke blev realiseret. Derfor skal jeg ikke personlig konkludere noget i denne forbindelse og kan heller ikke forvente at få detaljeret indsigt i de overvejelser, som man har gjort sig bl.a. i Finanstilsynet. Det ville være urealistisk, når man betænker de spørgsmål, der netop i dag er behandlet her i salen.

Men jeg vil tillade mig at henlede regeringens opmærksomhed på en udsendelse, der i går har været præsenteret i færøsk fjernsyn som en dokumentarisk redegørelse for udviklingen i den færøske banksektor og specielt den rolle, Den Danske Bank og Finanstilsynet har spillet i denne udvikling.

De konklusioner, der drages i udsendelsen med henvisning til kilder placeret højt i den danske bankverden, vil sandsynligvis være dem, der bider sig fast i den almindelige borgers bevidsthed på Færøerne. Konklusionerne går ud på, at det i hvert fald ikke er Den Danske Bank, der har været den mindre kloge i hele dette spil, og det sætter alvorlige spørgsmål ved Finanstilsynets objektivitet og upartiskhed, hvad angår hensættelsesbehovene.

Det ville være omsonst at lukke øjnene og ørerne for disse toner, der sandsynligvis allerede i dag vil blive gengivet og forstærket i danske medier. Alle parter vil derfor være tjent med, at de ansvarlige ministre endnu en gang undersøger disse forhold for at få rimeligheden af de foretagne dispositioner fastslået, selv om dispositionerne som før nævnt er andre end forudsat den 6. oktober 1992. De ministre, som denne appel rettes til, er specielt industriministeren, økonomiministeren og finansministeren og statsministeren som minister for Færøerne.

Endvidere vil jeg henstille til regeringen at overveje, om Finansieringsfonden af 1992 i den rolle, den spiller for øjeblikket, tilstrækkeligt effektivt vil kunne bidrage til en hurtig genopbygning af færøsk økonomi.

Jeg vil gerne understrege, at jeg hermed ikke lægger op til en debat om dette i dag og ikke forventer svar i dag, hvor det vigtige og tungtvejende hensyn er at opfylde bankernes behov, inden Finanstilsynets frist udløber, men jeg vil ved personlig henvendelse til de relevante ministre i den kommende tid præcisere, hvad der hos mig personlig ligger bag dette fremsatte ønske om yderligere belysning af begivenhedsforløbet, specielt fordi det er så vanskeligt at skabe forståelse hos borgerne på Færøerne for de kolossale byrder, der nu læsses på deres skuldre, såfremt vi ikke får en større åbenhed – om end »anonym« åbenhed – i denne sag.

Til hr. Jørgen Estrup og hr. Kim Behnke vil jeg gerne præcisere, at loven om ministeransvarlighed er gennemført på Færøerne.

Breckmann (KF):

Hr. formand! I alt omfatter dette beslutningsforslag ca. 3,3 mia. kr., som landskassen skal låne fra statskassen i henhold til aftalerne mellem landsstyret og regeringen af 28. maj og 12. oktober i år. Regeringen søger Folketinget om bevilling til et nyt lån på 1,3 mia. kr., som landsstyret i tillæg til de 560 mio. kr. i sommer gennem Finansieringsfonden af 1992 skyder ind i vore to store banker, som snart skal lægges sammen, så vi har et bankmonopol også på Færøerne.

Dette betyder, at landskassens udlandsgæld til Danmark og det øvrige udland kommer op på i alt 5,4 mia. kr. Jeg beklager, at ingen aftale endnu er opnået for de færøske kommuners